

1908. év.
CSONGRÁDI UJSÁG
1. máj

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. február 10.

6. szám.

Hogyan segítsünk egy társadalmi bajon?

Nem tagadhatja senki sem, hogy a mutatás megóvása a mostani világ főbb jellemvonása.

A régi jó világban sem hiányzott a hiúság és az emberek akkor is sokat áldoztak a mutatás kedvéért, de más szempontból cselekedtek. Dédapáink a régi szokásokat ápolták, az illemnek hódoltak és a külső fényt tartották szem előtt azért, hogy a család és a régi név kedvéért mutassanak.

Most ellenben a hanyagság, nembánomság, sőt gyakran a tiszteletlenség terjed, — ezt szellemesnek, divatosnak tekintik.

Hajdan a biztos alapon álltak, kiki a maga — habár szerény — portáján is úr volt és csak inkább a hagyományokat tartotta szigorúan. A hengegés kapaszkodás hírből sem volt ismeretes. Milyen más az élet mostan!

A haladó idő, a változott erkölcsök és a fokozódó művelődés emberségesebb elvekbe vezették az emberiséget, a kasztrendszer némileg megváltozott, nem ragaszkodnak oly szorosan az egyforma rangú családok egymáshoz, de azért a határok most is megvannak, habár másformában. A társadalmi osztályokat többféle hid kapcsolja össze, de milyen kiemeltlen tolongás folyik e hidakon, nem elégszik meg senki a maga körével, mindenki előre, fölfelé igyekszik, kegyetlenül félretaszítva szomszédját — élvezet! — vagyon! — pénz! — a jelszó.

Ki pedig igyekezete, furakodása dacára el nem érheti a célt, látszattal elégszik meg . . .

Uton-útfélen szemünkbe ötlük a látszat főtartásának nevetséges komédiája. A becsületes vargamester cipőgyárossá változik; a cseléd nem áll többé szolgálatba, hanem állást keres. Becsületes fehérneműt, otthon kötött harisnyát nem látni lábájában, hanem tajtékipát, zseborát ezüst csatlólánccal, fényképalbumot, sőt nyáron, papirlegyezőt. Az iparos legény úrfit játszik, sárga cipőben, piros keztyűben feszít az utcán, becsületes keresményét nem takarítja meg, hanem eljátssza a kártyán. Az aranyozott nyomor, sőt az utóbb következő szegény jobban vonza az együgyűeket, mint a cicomázatlan valóság. Nemcsak a hiúság és jellemgyöngeség jele ez, hanem az elvakulás és hóbort is megnyilatkozik benne. A kapaszkodó legnagyobb része lezuhan a meredekről, mielőtt nagyravágyása célját elérné. A növény is csak ott ereszt erős, egészséges gyökeret, hol alkalmas természetes talajra talál.

Valamennyi ellenszenves tulajdonság közt, mellyel az ember az életben talál-

kozik, az arrogancia a legkiálthatatlanabb. Tessék egy embert képzelni, ki orrát magasan az ég felé irányítva hordja és ezt mereven szemléli. Hogy mit képzel ilyenkor, azt éppen nem nehéz kitalálni, mert ha szavakba akarnók azt bújtatni, következőleg hangzanék: „Hallod, te Isten, teremtéssel meg vagyok elégedve”. És ha Isten szemközt állna vele, emberünk valószínűleg — szokása szerint — a vállát veregetné meg.

Szorogatottnak érezzük magunkat az ilyen ember társaságában, szinte nem is tőle, hanem önmagunktól félünk, hogy ne kényszerítenék orrot adni és hogy skandalumot ne rendezzünk.

Hiszen senki sem kívánja, hogy beveggyék olyan társaságba, amelybe nem tartozik, de hogy néhány hiú bolond vagy hengegő, kik önmaguk semmik s csak mások által valamik, az embereket osztályozzák, maguk és mások közt szigorú határt vonjanak és mindenkit, ki közelükbe jó, teljesen lenézzenek, oly magaviseletet, mely a legtüzesebb embert is kihozza sodrából s minden lépten-nyomon undorral tölti el. Az ilyen ember mindég szemtelen és ezért kihívó és valóságos csoda, hogy nyilvános összejöveteleink oly simán folynak le.

Első tekintetre azt hiszi az ember, hogy az arrogáns legalább is tudós és jellemes ember. Ha azonban közelebbről megnézzük, mindjárt látjuk, hogy feje üres, lelke sivár, jelleme gyenge, tekintélye csekély és ő maga jóformán koldús, ki arroganciájába bürkolődzik. És ez természetes, mert az emberen az igazán nemes, derék s világos meglátszik, nyájassá, előzékennyé teszi, ki kedélyes, annélkül, hogy valami által homályossá válnék, vagy megesorbulna, hasonlóan a gyémánthoz, mely mindenütt megtartja értékét.

Ne higyük, hogy az arrogancia az úgynévezett magasabb társadalomban honos. Ott legkevésbé, mert ahol a finom ember fellép vagy közeledik, ott a környezet észre is veszi és rendelkezésére bocsájtja magát anélkül, hogy félnie keltenne, hogy rangbeli becsülete valami módon megsértődne. A valódi műveltség, a finom modor mindenütt inponál, vig és viggá tesz s minden gorombaságot akaratlanul vissza tart. A mások révén felcseperedettek az arrogancia valódi fészkei.

Nem férnek a bőrükben, elfoglalhatják az első helyeket, a legjobb üléseket, arcátlanok, veszekedők, impertinensek szóval arrogánsok.

Az arrogancia, mint minden veleszületett betegség, igen nehezen gyógyítható. Legjobb ellenszere, ha lépten-nyomon nevetségessé tesszük, schol meg nem gyökereztetjük és már csirájában elfojtjuk, mincképpen azonban csak akkor lesz si-

kere, ha a művelt nők és urak ellene szövetségre lépnek, mindinkább üldözik és így pusztítják el. Tessék még ma megkezdeni!

— **A csongrádi értelmiség.** Lapunkban felhívtuk olvasóink érdeklődését erre a kérdésre. Minthogy terünk nem engedí hosszasan leközölni a hozzánk érkezett leveleket, csak azoknak tartalmát említjük fel, amelyek azt hangoztatják majdnem szóról-szóra: hogy az értelmiségnek újra össze kell gyűlni a kaszinóban és a tisztviselői telepnek eszméjét nem kell levétetni napirendről. Egyik levélíró — dr. Hollósy István — azt ajánlja, hogy az intelligencia tegyen a közgyűléshez javaslatot és a legközelebbi értekezlet alkalmával a kaszinóban megjelenendő tisztviselők, tanárok írják alá azt az előterjesztést a városhoz, amelyben javaslatot tennének arra nézve, hogy miként lehetne itt a pótdókat megszüntetni. A parasztság kismemizte az úri osztályt a közügyek vezetéséből — de az értelmiség segélye nélkül nem bír boldogulni, fejlődni. Hozza javaslatba tehát, ez a dr. Hollósy eszméje, az értelmiség azt a közgyűlésnek, miszerint a bökényi gát napos oldalát, a kiszaradt medert és a lecsapolandó holt tiszamedert ültesse be csemege fajszerűvel a város oly módon, hogy 8—10 évi ingyen használat fejében kötelesek legyenek az arra vállalkozók az így rendelkezésre álló 300 hold területet rigolirozni és beültetni. Nyolc-tíz év után már a város kezelné és venné hasznát: ami holdanként 200 forintjával számítva, (árlejtés mellett eladva az egész termést lábán, vagy exportra szerződve a vevővel) 120.000 koronát jövedelmezne. A város deficitje 120.000 korona, ezzel fedezve lenne teljesen. Tessék e fölött gondolkozni és ha az intelligencia akarja, 8—10 év alatt Csongrádnak nem lesz pótdója, deficitje.

Csongrádiak a temesvári kiállításon.

Temesvár művelt közönsége szép és nemes gondolkozásra valló cselekedetre határozta el magát akkor, midőn az országos műkedvelő és háziipari jótékony-célú kiállítás rendezését megtartani akarja.

A kiállítás védnökei dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter és gróf Nákó Sándor főmei kormányzó.

A rendezőség, tekintettel a kiállítás országos jellegére, felhívásokat bocsájtott az országba szerte, hogy Magyarország művelt közönsége találkat adjon egymásnak szellemi téren s hogy kitűnjek, hogy az egyes ipari és művészeti ágakat nem hivatalból, de hivatottsággal hazánk lakosai közül mily sokan, mily dicséretreméltó buzgósággal kezelik, fejlesztik.

Szép izlés, kellem, formai tökély, melyek a kiállításon maradandó benyomásokat hagynak az emberi lélekben, egy nemzedék szép érzékének vethetik meg alapját, egy művelt, sorsával megelégedő

nép boldogságának lehetnek letéteményesei.

A temesvári országos műkedvelő és háziipari kiállítás rendező bizottsága, a csongrádiaknak a kiállításon való részvétele céljából, özv. Zelenka Jánosné polgáriskolai tanárnőhöz fordultak támogatásért városunkba, akinek is minden szépért és jóért való lelkesedését a temesváriak már sokkal előbb ismerték, mint mi, csongrádiak.

Özv. Zelenka Jánosné úrnő a felhívásnak készséggel tett eleget akkor, midőn a kitűzött cél érdekében egy nagyon is szűkebb körű helyi szervező bizottság megalakítását keresztül vitte. Hogy pedig ez a kis bizottság feladatának sikerrel megfelelhessen, özv. Zelenka Jánosné és Faragó Antalnéné úrnőket kérte fel az ügyvezetés körüli teendők ellátására elnököknek.

A két úrnőnek személye, a közjóért való fáradozása garancia arra, hogy a csongrádiak műkedvelő kiállítása nem az utolsó helyet foglalja majd el a kiállításon.

A kiállítás f. évi március hó 10-től 24-ig tart. A kiállításra szánt tárgyak március hó 5-ig küldendők be.

A műkedvelő főosztály a következő csoportokra oszlik: 1. Olaj, apuarell festmények, rajzok. 2. Fényképek. 3. Iparművészeti tárgyak, (selyem-, porcellánfestés, fafaragás, börmunkák). 4. Női kézimunkák csoportja. Versenyen kívül nem műkedvelők is állíthatnak ki.

A háziipari főosztály a következőképpen oszlik meg: 1. Ruházati cikkek. 2. Női kézimunkák. 3. Dizműtárgyak. 4. Gyermejátékok és 5. különféle háziipari cikkek csoportja.

A kiállítás minden csoportjában 1 első, 2 második, 3 harmadik díj, 5 diszoklevél, összesen tehát 9 első, 18 második, 27 harmadik díj, 45 diszoklevél és számos elismerő oklevél tüzetik ki a versenyben részt vevő kiállítók díjazására. Ezen kívül a háziipar egyik-másik ágában jelentősebb eredményeket felmutató kiállítók a hatóságok, egyletek és magánosok adományaiból külön jutalomdíjban részesülnek.

Nyomok a hóban.

Messze, merre a szem elláthat, vastag hó réteg borítja a pusztát. Az alföldi tanyák szinte egynek látszanak az édes anyaföldel: fehérek, színtelenek. A nyáron zöldelő fák ágait zuzmára fűdi s a mezei madarak fűzékenyen húzódnak meg a tar gallyak között. Élő lény sehol: ember, állat fedel alá vonta magát. Csak a varjak kavarognak nagy csapatokban, céltalanul a vidék fölött. Az eget szürke színű fellegek fűdik s a nap tört fényvel, bágyadtan veti sugarát. Olykor-olykor fagyos lehelletével végigsívit a januári szél a síkon s keresztül-szántva a hőmező-tengeren, egy-egy elkapott kórót űz, hajt tova. A maga színtelenségében olyan esendes, ünnepélyes a puszta.

Az egyszerű szürkeségből messze kimagaslik a pusztán a tanyai iskola. Egy hófödött tömb az egész. Az udvarán út is csak annyi, amennyi a közlekedéshez okvetlen szükséges. Környékén elnémult a zaj, a lárma; a kicsinyek mind sietnek be az iskolaterembe. Majd megszólal a kis harang a dombtetőn és kezdetét veszi az iskolában a tanítás. Az aprók, a tanyavilág kicsinyei fölmelengették megfázott tagjaikat és várják a tanító urat. Először imádkoznak s aztán mondják az — egyszerűget. Mind. Az egész hat osztály. Mert tanyai sorban más a tanítás, más a rendszer is. Egy tanító „keze alá” hat osztály tartozik.

Az első felőra a kicsinyeké. Számolás, olvasás a tudományuk. A többi ezalatt magánfog-

A díjak odaítélése felett a szakértők és kiválóbb műkedvelők közül felkérendő bíráló-bizottságok fognak dönteni.

A csongrádiak kiállításra küldendő tárgyainak elhelyezéséről a helyi bizottság fog gondoskodni. A temesvári rendező-bizottság a kiállított tárgyakat tűz és betörés ellen saját költségén biztosítja.

Lapunk után is felhívjuk az ügy iránt érdeklődőket, hogy amennyiben a kiállításon résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékukat az elnökséggel minél előbb tudatni sziveskedjenek.

Szőlőbirtokosainkhoz.

A helybeli lapokban évek óta fel-felmerül az az üdvös eszme, hogy a bökényigát napos oldalán, 100 holdas területen építsen a város szőlőtelepet és ennek 200.000 korona évi jövedelméből a községi pótdadók (118.476 korona) megszüntethetők lennének 8 év alatt. Ha pedig hegyközséget, pinceszövetkezeteket, szőlőértékesítő szövetkezeteket csinálnának birtokosaink, az utakat és hajójáratokat használhatóbbakká tennék, akkor értékesebbek lennének termékeik is. Évek óta húzódik, vajdúdik ez a sok üdvös eszme, amelyeket a Szőlőszeti és Borászati Lapok is felkaroltak most már, sőt a Lapnak szerkesztője, aki országos tekintélyű szakember e téren, megígérte, hogy lerán-tul hozzánk és támogatni fogja azt a törekvést, hogy itt is alakuljon meg végre a hegyközség. E kérdésben leközzöljük a nevezett lap „Csongrádi hegyközség” című cikkét.

„Mint kitűnő szakembert, arra kérem Szerkesztő urat, lenne szíves véleményt adni arra nézve, hogy helyesnek vélné-e, miszerint:

1. Csongrádon is megalakítsuk a hegyközséget a 4000 holdnyi területű szőlő birtokosai részére?

2. Szabályrendeletet alkossunk arra nézve, hogy a szőlők közé ne ültessenek fákat, mert a szőlőnek napfény kell, nem pincenövényeknek való árnyék, sötétség?

3. Végül, ha a hegyközség megalakul, lehetne-e egyúttal megalakítani a pince- és borértékesítő szövetkezetet?

Szíves válaszát azért is kérem, mert ha az kedvező lenne, óhajtanám azt szélesebb körben ismertetni és a 6 év óta húzódó mozgalmat ezzel diadalra segíteni.

lalkozást végez. Így megy ez fölvtva, déli 12-ig. Akkor, akik távol laknak, iskolában költik el a magukkal hozott ebédet. És ilyenkor, rút téli időben, az is bentmarad, aki közel lakik. De azért a tanításról van hiányzó elég. Névsor-olvasáskor tűnik ki, hogy mily sokan hiányoznak a tudomány eme apró vértanúi közül. De nem is csoda. Az idő kemény, hideg. Ilyen iskolamulasztásért büntetni sem kellene a szülőt. Szívéhez nőtt gyermekét, magzatát ugyan ki engedné útnak fagyos, hideg téli napon? Egy kis muladékoságot hagy szenvedjen az oktatás, de a gyermek épsége legyen megvédve mindenkörön. Aki az ilyen mulasztást „bejelenti”, helytelenül jár el, mert az a büntetésbeli egy korona sokszor húszra is emelkedik. Számoljunk csak. A lefoglalt tárgy elvitelért kiküldenek egy kocsi, rendőrt és végrehajtót. Ezek aztán meghatványozzák a büntetést.

Kispál Ferenc, a harmadik osztály tanulója, hiányzik most is. Beteg az apja, — mondják a többiek, azért nem jöhet.

Egyszer csak nyílik az ajtó és belép rajta — Kispál Ferenc szűrben, kezében egy nagy bottal. A sapkáját még az ajtó előtt levette. Megszólalt:

— Dicsértessék . . . Tanító úr kérem, meghalt az édesapám . . . és megeređnek szeméiből a könnyek.

— Most viszik a városba; én bejöttem megmondani, hogy többet nem jöhetnek iskolába. Elszegődtem. Aldja meg az isten, amiért oly jó volt hozzám.

Itt ugyanis a kisgazgák hallani sem akarnak a késői szüretéről, a pinceszövetkezetéről és szőlőiket úgy művelik, mint a pincenövényeket.

Bizony nagyon szomorú, hogy hazánkban a társadalmi együttműködés oly rendkívül fejletlen. A nép az oly intézményt is, mint a hegyközség, inkább tehernek tekinti, — mint társadalmi és egyéni előnynek.

Négyezer hold területen gazdálkodó szőlőbirtokosok már nagy társadalmi csoportot képviselnek. Ezt arányítva a nyugoti államok bortermő vidékéhez, ott van legalább hegyközségük, szőlőegyletük, szőlőkivitel szövetkezetük, borértékesítési szövetkezetük, mintaszőlőtelepük kísérleti térrel és több ily hasonló célú intézményük, egyleti közlönyvel. Ők folyton tanulnak, olvasnak, haladnak a korral és boldogulnak is!

Az a kérdés, hogy mi történik nálunk?

Oly szabályrendelet alkotása, mely megtiltaná az árnyékotadó fákat ültetését a szőlőben, nagyon üdvös volna, de erre még értetlenek vagyunk, mert saját akarataunkat korlátozná.

Sokkal szükségesebbnek tartjuk, ha a hegyközség minta-szőlőtelepet létesít és az értelmes szőlőgazdák jó példával járnak elől abban az irányban, hogy a szőlőt és gyümölcsöt külön csoportban létesítsék.

Ha a hegyközség megalakul, úgy az érintkezés folytán a borértékesítő szövetkezet eszméje is érelődik s 3, 4 vagy 5 öntudatos birtokos megcsinálhatja a szövetkezetet, melyhez később többen is csatlakoznak.”

HIREK.

— **Duna-Tisza csatorna.** Megirtuk, hogy a Duna-Tisza csatorna tiszai torkolata ügyében Szolnok nagy mozgalmat indított, hogy valahogy a pálmát magához ragadhassa. Ez ügyben Budapestre értekezletre hívta a szolnok megyei főispán az érdekelteket és ugyanakkor, folyó hó 11-én, küldöttséget vezetnek a miniszterhez Szolnok érdekében. — A csongrádi torkolat érdekeltsége sem marad veszteg, mert a Kecskeméten folytatott tanácskozás eredményeképpen elhatározták, hogy Szappanos István és Hock János kecskeméti, Holló Lajos félegyházi Faragó Antal csongrádi, Molnár Jenő szentesi, Mezőfi Vilmos szegvári, Endrey Hyula hmvásárhelyi, országgyűlési képviselők, Cicatricis Lajos alispán és Kada Elek kecskeméti polgármester vezetése mellett, egy szakas tagú küldöttség megy Kossuth Ferenc kereskedelmi mi-

A tanító úr szeme is könnyes, a gyermek-sereg itt-ott megriadva, alig bírja elfojtani a zokogást.

A gyerek, az apátlan árva, ezt a pillanatot használja föl arra, hogy kilopja magát a teremből és nekivág az országútnak.

Kint sűrű pelyhekben hull a hó. A tulipán-cifrázott szűrt ellepi egészen; de a gyermek siet, igyekszik egy lassan ballagó szekér után, amelyen az ő apját viszik a városba, — holtan.

Kicsiny lányomai még látszanak a hóban, de lassanként eltűnik a gyerek, a kocsi és az általuk vájt nyomokat befűjja a téli szél friss hópihével és nem látszik már semmi, semmi . . .

A nyomok is elvesztek a hóban.

Bent az osztályban is fagyos, hideg levegő vonult keresztül. Talán a halál hidege, amely szívet szorít, lelket búsít. És oly szomorúak lettek a kicsinyek is mind. Árva lett Kispál Ferenc, akit mindnyájan szerettek. Fázósan húzódnak össze, mint a megerebbsen nyáj és reménykedve néznek tanítójukra.

Felnégytől következett volna az órarend szerint . . .

De a tanító úr nem tartotta be az órarendet. Lelkét a szeretetnek édes melege töltötte be és beszélt nekik az árvákról, az elhagyottokról, akikre mindenkörön vigyáz a Jó Isten.

Azután hazabocsátotta szeretett tanítványait. Ő meg sokáig nézte, nézte, mint tűnnek el az apró gyermekfejek a távolban s a piciny lábnyomokat miként horja be a téli szél frissen hullott hóval.

Sághy Mihály.

niszterhez még február 11-ikén tartandó miniszteri értekezlet előtt, melyen tudvalevőleg a torkolat kérdésében döntenek.

— **Megalakult az „Alföldi Függetlenségi Párt.”** Régen rebesgették már az alföldön, hogy a pártok tömörülve, a központ felügyelete alatt alakítsák meg az Alföldi Függetlenségi Pártot. Az eszme valóvá vált, mert múlt szombat délután tartotta meg alakuló közgyűlését Szegeden. Elnök lett Holló Lajos. Társelnökök lettek Barabás Béla, Benyovszky Sándor gróf, Endrey Gyula, Reök Iván orsz. képviselők és Kószó István. Ügyvezető elnökké Becsey Károly képviselőt, főtájkárá Szakács Andor lap-szerkesztőt választották. A szövetséghez való csatlakozást eddig mintegy 25 vidéki függetlenségi párt jelentette be.

— **100 ezer korona Csongrádnak.** A magyar országgyűlés képviselőháza egyhangú határozatával elengedendőnek tartja a 100 ezer koronás államkölsönt, amelyet Csongrád község, az 1888. évi árvíz védelmére vett fel. A határozatnak indoka az, hogy ezen árvízvédelmi kölcsönrel nemcsak Csongrád város határterülete védett meg az árvíz veszedelmétől, hanem a nagy tökével emelt védgátakkal, Pallavicini uradalom, Csanytelek, Tömörkény községek és részben Szeged alsó határát is védi. A képviselőház határozatához, legnagyobb valószínűség szerint a pénzügyminiszter is hozzájárul. Szóval ebből is kitűnik, hogy miért mondotta mindig L. Tóth István, hogy: csak helybéli embert követnek!

— **Gazdasági szövetkezetek.** A kisgazdák is belátják, hogy milyen nagy erő rejlik a szövetkezésben. Az ország legnagyobb részén már alakítottak ilyen szövetkezeteket, vagy most vannak alakulóban. Így az alföldi gazdák is tömörülni fognak, hogy érdekeiket kellőleg, ha kell, nyomatékosan megvédhessék. Hogy mennyire életszüksége a kisgazdáknak az ily szövetkezés, bizonyítja az, hogy Torontálmegyében az uralkodó munkásbajok leküzdésére a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület oly módon járt el, hogy a megyebeli gazdaközönseget és pedig úgy a nagy- mint a kisbirtokosokat szövetségbe tömörítette és ezt a szövetséget járásokint szervezte. A legutóbb Nagykikindán tartott közös értekezleten kitűnt, hogy a szövetség alakítása már is meghozta a maga gyümölcsét, mert az egész megyében kevés kivétellel minden gazdának sikerült a munkásokkal aratási szerződést kötni, még pedig úgy, hogy az nemcsak a gazdákat, hanem a munkásokat is kielégítheti.

— **Műkedvelő.** A csongrádi iparos ifjúság f. hó 3-án az Erzsébet szálloda táncteremben zártkörű táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett fényes sikerrel. „Panna asszony leánya”-t adták elő a derék műkedvelők, s a nagyon szép siker első sorban Robacsinszky József állami tanító szakszerű vezetésének érdeme, amelyben méltán osztozik vele egy bájos fiatal asszony, aki a nehéz akadályok leküzdésében fáradhatlan lelkesedéssel vett részt. Nem akarjuk páratlan szerénységét sérteni, de ha meg is haragszik reánk, elmondjuk, hogy Robacsinszky Józsefné úrnőnek az előadás sikerében nagy érdemei vannak. A szereplőkről szólva első sorban Szabó Etelkát kell megdicsérnünk, aki a címszerepben feltűnő tehetség tanújelét mutatta be a közönségnek, amely őt is, Busa Mariskát is többször és zajosan kitapsolta. Busa Mariska Panna asszonyt játszotta igen sikerült és finom alakításban. Kitűnők voltak még Nagy Gyuláné úrnő és Papesik Mariska, akik szerepeiket dicséretesen töltötték be. A férfiakat azért nem említjük külön-külön, mert valamennyien derekasan megfeleltek szerepeiknek. A kitűnően sikerült előadást reggelig tartó táncmulatság követte.

— **A csongrádi földesúr.** Az alföldi földbirtokos gazdák szervezkedő gyűlést tartottak Szegeden a múlt héten, mely alkalommal a szegedi lapok megemlékeztek bizonyos R. Papp Gedeon

nevezetű földbirtokosról is. Minthogy az a bizonyos egyén, aki erre a névre hallgat, tudunkkal nem földbirtokos, határtalan nagyvási hóbortját bizonyította azzal, hogy úgy jelentkezett a tudósító előtt, mint földbirtokos. Különben is mi keresni valója van ott az ipsiszenek, földbirtokosok, földművelő gazdák között? Talán azért ment el oda, mert botrányosan olesó árban, 10 koronáért kéz alatt bérbe kapta a piac közelében levő bekerített fél hold kertet? A bökényben a legsúlyosabb föld holdjáért is fizetnek a bérlők 50—60 forintot s akkor a nép barátja potom 5 frtért bírja a piac közelében levő, bekerített mintegy fél hold földnek, kertnek bérletét. A munkások készülnek ezt a dolgot is meginterpellálni a közgyűléstől, hogy miként lehet kéz alatt ilyen módon bérbeadni a közvagyon?

— **Bálak.** Itt a farsangi három napok. Mindenki mulatni vágyik és akar, legalább arra vall a sok meghívó, amely a mulatni vágyó közönséget hívja-csalogatja, hogy részüket kivégyék a farsangból. Bálát tartanak a földmunkások folyó hó 10-én az Erzsébet szálloda termeiben, — ugyancsak akkor, az Építőmunkások Kaszánicky Istvánnál álarcos bálát, míg a 48-as népkör, saját helyiségében rendez bálát. Kedden Szlavik János Hunyadi kávéház tulajdonosa tart álarcos bálát, Pígler János táncmester pedig Goldberger vendéglősnél rendez álarcos bálát. Jövő csütörtökön az első cigány zenekar rendez az Erzsébet szállodában cigány bálát, míg a II. cigányzenekar jövő vasárnap a Hunyadi kávéház termeiben tart cigány bálát.

— **Községi közgyűlésből.** A folyó hó 4-én tartott rendes községi közgyűlésen elintézték ügydarabok: 1. Csongrádvármegye árveszékiének határozata néhai Szemerédi János árvaléváltári ügyében Csongrád község részére kiutalt 2890 korona 93 fillér — tudomásul vétetett. 2. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának határozata értelmében számadásvizsgáló közgyűlési elnöknek dr. Purjesz János, tagokul Szabados József, Nagypál Imre, Márton András, Huszka János és Kaszánicky István választott meg. 3. Ugyanannak határozata a munkásházak tovább fejlesztése ügyében — tudomásul vétetett. 4. Ugyanannak határozata az aszfaltügyi járdaügyi szabályrendelet újra leendő átdolgozása iránt. Határozat: napirendről levétetett Szabados József indítványa folytán. 5. Kovács János és társai kérelme a Rózsa-utcai ártéri kútnál kifolyó létesítése iránt felfüggesztetett, tekintettel az általános vízvezetékre. 6. Ifjú Kronfeld Moritz azon kérelmére, hogy a község részére szállított lámpaszlopokért pótdíj állapíttassék meg — a közgyűlés 24 koronát szavazott meg. 7. Sinkó Gergely és társai házhely vételári hátralék lefizetésére halasztást kértek, — amit a közgyűlés elutasított. 8. Varga Ferenc a várostól veendő földvétel kérését, szintén elutasították. 9. A költségvetésileg előirányzott összegek igénybevételének mily mérvben való bejelentése — tudomásul vétetett. 10. Miskolci Ferenc 200 korona fizetés előleg kérését — megadták. 11. Nagy Ferenc a 7. számú és Samu Antal 15. számú munkás, kiknek a munkástelepen ház építetett, Amerikába vándoroltak ki, — ennek dacára a közgyűlés a házakat, nevezettek birtokába a további időkre is meghagyta. 12. Kovács Elemér jegyző azon kérelme, hogy 2 havi időtartamra 5 napidíjas alkalmazása engedélyeztessék — megadta. 13. A járási főszolgabíró 1906. december havi pénztárvizsgálata — tudomásul vétetett.

— **Tudnivaló.** A szegényebb osztálynak különösen szokása, hogy a hamut egyszerűen kiönti az utcára. Ezzel a szokásával nemcsak a járó-kelőknek okoz kellemetlenséget, hanem ami a fő, magát károsítja meg. Megkárosítja pedig azáltal, mert a fahamu a szőlőre igen károsító trágya és mindama kellekeket nagymérvben feltalálhatni benne, ami a szőlő, különösen a szőlővessző fejlődésére szükséges. A fahamának még egy igen használható jóoldala van, amit a tapasztalat is bizonyít, hogy porrá oltott mésszel vegyítve az egyedüli szer, ami a kendermagbogarat előli. Az is tudnivaló, hogy a

mész kismérvben igen kitűnő trágya a szőlőre. A kendermagbogár kiirtását úgy eszközöljük, hogy télen, tavasszal és nyáron a hamut összegyűjtjük és ősszel a gyűjtött hamut súlyának felényi porrá oltott mésszel összekeverve elszórjuk a szőlő azon helyeire, ahol tavasszal a kendermagbogár nagymérvben szokott fellépni. Az elszórt hamu és mészvegyület, eltekintve, hogy mint műtrágya kitűnő; az eső és hóvíz által a földbe vívődik és a lúgvegyület, amely a hamuból és mésszből kimosódik, a földben a felszíntől körülbelül 10 cm.-re levő kendermagbogár álcáit megöli. Az eredmény tavasszal mindenkit meggyőz.

— **Nyugtázás.** A csongrádi iparos ifjúság által f. é. február hó 3-án rendezett jótékony-célú műkedvelői előadás és táncmulatság alkalmával felülizettek: Sóhlya Gyula 2 koronát, Kátai Miklós 1 korona 40 fillért, Oláh Lázár, Gyánti István, Székely Sándor, Bódi Elek, N. N. 1—1 koronát, Forgó Lajos, Bába Szabó László 40—40 fillért, — kiknek ez úton mond köszönetet az iparosifjúság.

— **Törbe csalták.** Pintér Imre helyettes lovas hadnagy alaposan megjárta. A hét folyamán meghívták Felgyőre lakodalomba csak azért, hogy ott jól elverhessék. Természetesen Pintér Imre nem sejtett semmit sem és ez a magyarázata, hogy a lakodalomban feleségével együtt megjelent. Az összebeszélők azt a pillanatot várták meg, amikor Pintér Imre és neje távozni akartak; ekkor az udvaron megtámadták és valószínűleg agyon is verték volna, ha a felesége a már földre roskadó férjére védelmezőleg rá nem borul. Önfeláldozásáért ő is jól kikapott, mert a támadók mindkét lábát nagyon elverték. Pintér Imre az eset óta nagybetegen ágyban fekszik. A tettesek ellen az eljárást megindították.

— **Jobb a jónak ellensége,** s ezért, ha jobb helyett jót kínálnak, azt elfogadni mulasztás, s így ha csukamajolajról van, az csak Zoltán-féle legyen, mely készítmény kiváló előnye általános ismertek.

— **Betörés.** Dombi Menyhért putribeli házában, folyó hó 7-én d. e. nem voltak odahaza, — ezt megsejtette Kardos János, befenesztette az ajtót és 20 korona készpénzt elemelt.

— **Délmagyarország.** Ezzel a címmel immár második évfolyamába lepett az a változatos diszes havi folyóirat, melyet a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület ad ki eszméinek terjesztésére, a közművelődési mozgalmak és nemzeti törekvéseknek széleskörű kifejtése érdekében. A maga nemében párját ritkítja ez a szép folyóirat, melyhez hasonló egyetlen közművelődési egyesület sem nyújt tagjainak. Mindenről tájékoztatja az olvasót, ami érdekes és szép a déli Magyarország társadalmi életében fölmerül. A DMKE. éppen február hó első napjaiban avatja föl pompás szegedi székházát; ez az alkalom bizonyára felébreszti az egész ország figyelmét és rokonszenves érdeklődését. A Délmagyarország hű tükre annak a nagyarányú és rendkívül eredményes erőfeszítésnek, mely a DMKE. első három évét oly jellemzően állítja a közvélemény ítélete elé. A folyóirat szerkesztője Domokos László dr., az egyesület titkára. A képekkel illusztrált, finom papíron nyomtatott folyóirat havonként jelen meg Engel Lajos könyvnyomdájában, előfizetési ára 6 korona, egész évre. Az egyesület évente jelentékeny áldozatot hoz a lap fenntartása érdekében, mert célja az, hogy tagjait és az ország minden vidékén élő nagyközönséget kifejtett működése felől tájékoztassa. Az előfizetési pénzek a folyóirat kiadóhivatalába: Szeged, Dugonics-ter 12. sz. alá küldendők.

— **Békés vármegye a munkásokért.** Békés vármegye törvényhatósága elhatározta, hogy ötszáz családi munkásház építésére ötszáz ezer koronás kölcsönt vesz fel. A vármegye alispánja, Ambrús Sándor kérdést intézett a fölművelésügyi miniszterhez aziránt, hogy hajlandó volna-e a kölcsönösszeg felének törlesztését az állam magára vállalni. A tervezett munkásházak tulajdonosai évente harminc korona lakbért fizetnének.

Rendelet a vadászok ellen. A vadászatkedvelőknek igen nagy és sűrűn hangoztatott panasza, hogy hivatalos orvvadász annyi van manapság, hogy miattuk a vadászterületeken vadat sem lehet találni. Ezen az állapoton akar a belügyminiszter azon rendeletével segíteni, amelyben kimondotta, hogy aki fegyverrel idegen vadászterületre lép s mielőtt fegyverét használta volna, tetten éri, az engedély nélkül való vadászás által elkövetett cselekményt nemcsak megkezdette, hanem be is fejezte: a vadászok tehát nem védekezhetnek azzal a szokásos kifogással, hogy vadat nem lőttek, mert a hatóságok a szigorú bírságot minden körülmények közt kiróják rájuk.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Helyben. Igen köszönjük a szíves figyelmzettetést, de sajnálatunkra már idejét mult. Arra a megjegyzésére, hogy hetenként két-három ízben is utazgat, csak annyit mondhatunk, hogy a tűzbiztosítás terén eddig elért nagy sikerei arra indították, hogy egy olyan biztosító társaságot alapítson, amely csak egyedül a diszmagyar ruhákat fogja megégen ellen biztosítani, s ennek létrehozása érdekében jár-kezel mindig. Ugylátszik ezzel a ténykedésével a szabóipart akarja fellendíteni. Vagy nem?

Réginek. Végre! Kinek adjunk hálát?

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Legdrágább az egészség s ezt megvédi a jó cipő és jó csizma.

Esik a hó, stívölt a szél,
Lábunk fázik, hideg a tél.
De jó volna pár jó csizma
A lábunkra, a lábunkra.

Lábunk meghül, s ez már elég,
Hogy meglegyen a betegség.
De kerdezzük, hol vegyünk hát,
Pár jó cipőt — pár jó csizmát?

DRAGON LAJOS

cipész-mesternél (Félegyházi-út 16. sz.),
aki fájós és érzékeny lábakra nagy gondot fordít.
Nem olcsó, de jó!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyazzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Minden utáztat büntetendő! Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Számos kitérés és hálairat kívánatra bérmentve küldetk.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Török József és Dr. Egger J. Leo Budapest,
Vértess L. Lugos.

Tüdő- és torokbetegek, aszthma- és gégebajosok!

Aki a legmakacsabb tüdő- és gégebajtól, aki az aszthmától, ha még oly régi baj is és gyógyíthatatlannak látszik, egyszer és mindenkorra meg akar szabadulni, az forduljon

A. Wolffsky céghez Berlin N.
Weissenburgerstrasse 79.

Ezer köszönő levél nyújt bizonyítékot a kura nagy gyógyító hatásáról. Ismertető füzet ingyen.

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önönmaga ellen.

**Kaiser-féle
mell-bonbon**

3 fenyűvel ellátva.

Orvostlag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyájkasodás, és hurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboz 80 fillér.

Kapható:

Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszerárában Csongrádon.

Kiadó lakás.

Kovács Elemér templom-utcai házában 1 lakás (2-3 szoba és mellékhelyiségek) április hó 24-től kezdődőleg kiadó.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

ez étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Egy jó munkás

Kovács-segéd állandó munkára beléphet, csakis 18 évtől 21 évesig, aki a lóvasalásban is eléggé gyakorolt, Kulik Pál kovács-mesternél Csongrádon.

Házaladás.

Csemegi Antal úr háza eladó. — Értelmezhetni lehet a tulajdonossal.

Gazdák figyelmébe!

Ajánljuk benzinmotor eséplő-szerelvényeinket. Stabil benzinmotor, benzin szabályozóval. Ugy dolgoznak, mint bármely gőzgép. Üzemeltetés óránként 2-3 fillér. Bármely gazda gépész nélkül kezelheti. Tűzmentes, hatósági engedély nélkül bárhol felállítható. 1 évi ingyen próbaidő, előre semmit sem kell fizetni. Minden vevőt saját szerelőnk betanít.

Teljes jótállás! Kedvező fizetés!

Felvilágosítással szolgál:

FODOR GYÖRGY

Csongrád, Szarvas-utca 23. sz.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és diszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gr. Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST,

V. ker., Nádor-utca 16.